

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 25.7.2008
KOM(2008) 467 endelig

2008/0148 (CNS)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING (EF)

om EF-rammebestemmelser for en europæisk forskningsinfrastruktur (ERI)

{SEK(2008) 2278}
{SEK(2008) 2279}

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og formål**

Rammebestemmelserne for en europæisk forskningsinfrastruktur er udformet til at gøre det lettere for flere medlemsstater og lande, der er associeret EU's F&U-rammeprogram, at oprette og drive forskningsanlæg af europæisk interesse i fællesskab. De er udarbejdet på foranledning af medlemsstaterne og forskerkredse, da de eksisterende nationale og internationale oprettelsesformer ikke er helt tilstrækkelige.

- **Generel baggrund**

Siden Kommissionen i januar 2000 fremlagde sin meddelelse "Mod et europæisk forskningsrum", har det fælles europæiske forskningsrum (ERA) været det ledende princip bag alle EU's F&U-foranstaltninger og et bærende element for virkeliggørelse af forskningsmålene i Lissabonstrategien. I ERA-grønbogen "Nye perspektiver på det europæiske forskningsrum" fra 2007 blev der udpeget en række nøgleområder, hvor en effektiv indsats ved hjælp af partnerskaber mellem medlemsstaterne kunne indebære en betydelig gevinst for Europas forskningssystem og være med til at give en "femte frihedsgrad" - fri bevægelighed for viden - i Europa.

I den sammenhæng var et af de bærende elementer i det ambitiøse ERA-koncept, der blev fremlagt, "Opbygning af forskningsinfrastruktur i verdensklasse", som igen skaber vækst, beskæftigelse og grundlaget for en dynamisk og videnbaseret økonomi i Europa.

Forskningsinfrastruktur spiller en stigende rolle for udvikling af viden og teknologi. Eksempelvis er observationscentre for miljøforskning, databanker inden for genomik, databaser inden for samfundsvidenskaber, billeddannelsessystemer og renrum til nanoelektronik, bestrålingsanlæg til materialeforskning og supercomputere helt nødvendige redskaber til udvikling af viden. Forskningsinfrastruktur kan tilbyde enestående forskningsydelser, tiltrække unge til forskning og skabe netværk af faciliteter og dermed medvirke til at give forskningskredsene struktur og derigennem spille en central rolle for opbygning af et effektivt forsknings- og innovationsmiljø. Da den kan samle en "kritisk masse" af personer og investeringer, kan den medvirke til den økonomiske udvikling på nationalt plan, regionalt plan og EU-plan. Den hører derfor hjemme midt i "videntrekanten" af forskning, uddannelse og innovation.

I takt med, at forskningens grænser udvikler og udvider sig og den teknologiske udvikling skrider fremad, bliver forskningsinfrastrukturen stadig mere kompleks og bekostelig, ofte i en sådan grad, at den er uden for en enkelt forskningsgruppes, regions, nations eller endda et kontinents rækkevidde. Det erkendte man på rådsmøderne om konkurrenceevne den 1.-3. juli 2004 og 25.-26. november 2004, og nåede til enighed om, at der som led i den videre udbygning af ERA var behov for at styrke konkurrencebaseret forskning, forebygge opsplitning og arbejde sammen om forskningsinfrastruktur. Rådet lagde vægt på, at der måtte lægges en europæisk strategi for forskningsinfrastruktur, og gav ESFRI, Det Europæiske Strategiforum for Forskningsinfrastrukturer, til opgave at udarbejde en strategisk plan for Europas næste generation af forskningsinfrastruktur.

Rådet (konkurrenceevne) pegede igen den 30. maj 2008 på behovet for opbygning af forskningsinfrastrukturer på europæisk plan, bl.a. med udgangspunkt i en effektiv koordinering og egnede retlige rammer. I oktober 2006 udsendte ESFRI den første europæiske køreplan for forskningsinfrastrukturer nogen sinde. Den rummede 35 nøgleprojekter af europæisk interesse, som der skal arbejdes på i de næste 10-20 år. Udfordringen nu er at få gennemført disse projekter.

En af de store vanskeligheder ved at etablere ny europæisk forskningsinfrastruktur er, ud over ressourceknaphed og komplekse tekniske og organisatoriske spørgsmål, mangel på egnede retlige rammer for egentlige partnerskaber mellem parter fra forskellige lande.

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

ESFRI har for nylig ladet udføre arbejde, der viser, at de eksisterende oprettelsesformer i henhold til national ret (f.eks. det franske "société civile", det tyske "Gesellschaft mit beschränkter Haftung" (GmbH), det britiske "limited liability company" (Ltd) og det nederlandske "stichting" (fond)) ikke tilgodeser sådanne nye forskningsinfrastrukturers behov. En undersøgelse af de eksisterende oprettelsesformer i henhold til folkeretten og EU-retten (f.eks. internationale/mellemstatslige organisationer og europæiske økonomiske firmagrupper) fører til samme resultat. ESFRI har således påvist, at der er behov for en særlig EU-retlig ramme for etablering af europæisk forskningsinfrastruktur, hvor flere medlemsstater er involveret.

Det foreliggende forslag er derfor udformet således, at det bliver lettere for medlemsstater og lande, der er associeret EU's rammeprogram for forskning og udvikling, at etablere og drive forskningsanlæg af europæisk interesse i fællesskab, og at den europæiske politik for forskningsinfrastruktur kan udbygges yderligere. Det skulle komplettere de fremskridt, der er gjort siden 2004, især via ESFRI. Dette initiativ er forberedt ved, at der er gennemført en meget bredt dækkende høring, herunder en ekspertanalyse og høring af interesseparter.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål**

Hurtig etablering af ny europæisk forskningsinfrastruktur, f.eks. den, ESFRI har peget på, vil betyde, at EU's horisontale mål kan nås lettere og hurtigere:

Vækst og beskæftigelse: Opførelse, drift og vedligehold af sådanne anlæg påvirker udbud og efterspørgsel betydeligt. Eksempelvis har nutidens generation af CCD-kameraer (forbrugerprodukter) og brug af speciel software til øjenundersøgelser deres rødder i den teknologiske udvikling, der gennem de sidste 20 år har fundet sted på de store astronomiske observatorier.

"Bæredygtig udvikling i Europa": Europæisk forskningsinfrastruktur bidrager med større viden om miljøet og nye tilgange til energi. Det blev på energirådsmødet den 28. februar 2008 påpeget, at forskningsinfrastruktur er med til at forstærke og udvide EU's videngrundlag af forskere og forskningsinstitutter. Den vil fjerne hindringer for mobilitet, tiltrække menneskelig kapital af verdensklasse og forbedre den naturvidenskabelige uddannelse inden for vedvarende energiteknologier (SET-planen).

"Vidensamfundet": Europæisk forskningsinfrastruktur er nøglen til, at store forsker- og

brugersamfund effektivt kan få adgang til videnskabelig viden af højeste karat. Man kan her minde om, at internettet blev skabt på CERN for mange år siden. I dag knytter millioner af kilometer lysledere de forskellige naturvidenskabelige kompetencecentre, forskningscentre og universiteter sammen som ryggraden i et effektivt, hurtigt og driftssikkert kommunikations- og informationssystem.

Europa som verdenspartner: Hurtig udbygning af den europæiske forskningsinfrastruktur vil gøre Det Europæiske Forskningsrum betydelig mere attraktivt. Australien, Indien, Rusland og USA har allerede vist interesse for at deltage i de projekter, ESFRI har udpeget.

Bedre (og enklere) lovgivning: Sluttelig vil Rådet med en optimering af de EU-retlige rammer give mulighed for hurtigere og mere effektiv behandling af de forskellige dossierer om etablering af nye europæiske forskningsanlæg, idet ét retsgrundlag træder i stedet for flere nationale retsgrundlag.

Forordningen supplerer de øvrige EU-initiativer, der er sat i gang inden for ERA, herunder meddelelsen om fælles programmering af forskningsindsatsen¹. Den supplerer også Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT), som skal oprette viden- og innovationsfællesskaber (VIF) og dermed samle de bedste ressourcer fra højere uddannelser, forskning og erhvervsliv i partnerskaber.

2. HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

• Høring af interesserede parter og ekspertbistand

Under udarbejdelsen af forslaget har Kommissionen taget hensyn til mange interessenters synspunkter. ESFRI afholdt i 2006 to workshopper for de vigtigste interessenter i samarbejde med GD Forskning. Workshopperne afslørede de begrænsninger, som de eksisterende oprettelsesformer på nationalt plan, EU-plan eller internationalt plan sætter for europæisk forskningsinfrastruktur.

En gruppe juridiske eksperter foretog i 2007 en gennemførlighedsundersøgelse af etablering af et europæisk retligt instrument for europæisk forskningsinfrastruktur. Gruppen konkluderede, at en mulig løsning var en EF-forordning med EF-traktatens artikel 171 som retsgrundlag.

Den 3. marts 2008 blev der afholdt et møde for interessenterne. Blandt deltagerne var repræsentanter for projekterne i ESFRI's køreplan, repræsentanter for europæiske forskningsanlæg og juridiske eksperter med indgående kendskab til emnet.

Der var overvældende tilslutning blandt eksperterne til, at en ny oprettelsesform på EU-plan vil være til stor nytte, og til den generelle kurs, Kommissionen har givet projektet.

Kommissionen har også i 2008 nedsat og indhentet udtalelse fra en rådgivende ekspertgruppe, som gav stærk støtte til udarbejdelse af et nyt EU-retligt instrument for

¹ KOM(2008) ... af ... 2008.

europæisk forskningsinfrastruktur. Efter dens opfattelse vil et sådant instrument, der supplerer de øvrige eksisterende oprettelsesformer, lette og fremskynde beslutningsprocessen vedrørende ny infrastruktur.

- **Konsekvensanalyse**

Dette forslag til rådsforordning har været genstand for Kommissionens konsekvensanalyse, hvori de potentielle konsekvenser af den foreslåede rammeforordning er sammenlignet med alternativerne, herunder "business as usual" og tre andre muligheder:

Valgmulighed 1: Den mulighed, hvor der ikke træffes nogen specifik EU-foranstaltning, svarer til den nuværende situation, hvor hvert konsortium i et ad hoc-forløb forsøger at vælge den af de eksisterende oprettelsesformer, der menes at være bedst egnet til det aktuelle projekt.

Valgmulighed 2 er en "light" udgave af et indgreb fra Kommissionen, hvor man hjælper dem, der er involveret i at bygge europæisk infrastruktur, med at indkredse problemer og behov, udveksle oplysninger om, hvordan problemerne kan takles, og fastlægge en bedste praksis.

Valgmulighed 3 består i, at Fællesskabet i hvert enkelt tilfælde etablerer et fællesforetagende i henhold til EF-traktatens artikel 171, når der er behov for det.

Valgmulighed 4 er en mere direkte reaktion på det foreliggende problem. Den indebærer et lovgivningstiltag, der skaber et nyt retligt instrument, som er tilpasset til europæiske forskningsinfrastrukturers behov, idet det supplerer eksisterende oprettelsesformer på nationalt og europæisk plan. Tillige åbnes der mulighed for, at Kommissionen får beføjelse til at give et anlæg status af "Europæisk Forskningsinfrastruktur".

En sammenlignende vurdering af disse muligheder viser klart, at det er valgmulighed nr. 4, der mest effektivt vil føre til virkeliggørelse af forslaget politiske målsætninger. Navnlig har den foreslåede rammeforordning klare fordele i forhold til alternativerne. Den tilbyder en lettere, hurtigere og mere omkostningseffektiv proces for etablering af ny europæisk forskningsinfrastruktur. Den rummer alle de elementer, en oprettelsesform for europæisk forskningsinfrastruktur bør have. Den vil dermed øge antallet af europæiske forskningsinfrastrukturer og medvirke til at opnå de ønskede socio-økonomiske, miljømæssige og samfundsmæssige virkninger.

Den vil også medvirke til en yderligere udvikling af en europæisk politik for forskningsinfrastruktur. I den sidste ende vil den foreslåede rammeforordning styrke ERA og gøre EU mere attraktiv i international sammenhæng som et sted, hvor man gerne vil drive forskning.

Medlemsstaterne kan dog, når de etablerer ny forskningsinfrastruktur af europæisk dimension, også benytte relevante eksisterende internationale, nationale eller europæiske oprettelsesformer (f.eks. europæisk gruppe for territorielt samarbejde (EGTS) eller europæisk økonomisk firmagruppe (EØFG)).

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- **Resumé af forslaget**

Den foreslåede rammeforordning supplerer nationale og mellemstatslige ordninger og vil give et fælles retsgrundlag, der hviler på EF-traktatens artikel 171. Den fastsætter hovedtrækkene ved europæiske forskningsinfrastrukturer (ERI) og klare procedurer for, hvordan den lovgivende myndighed tildeler denne status.

En ERI er en retlig enhed, der er en juridisk person med fuld rets- og handleevne og anerkendt i alle medlemsstaterne. Den bygger på det princip, at deltagerne (medlemsstater, tredjelande og mellemstatslige organisationer) i fællesskab bidrager til virkeliggørelsen af ERI'ens målsætninger, i første række etablering og drift af en forskningsinfrastruktur af europæisk betydning. Dens interne struktur er meget fleksibel, idet deltagerne i vedtægterne kan fastlægge deres rettigheder og forpligtelser, de styrende organer og deres kompetence og andre interne anliggender. Deltagernes finansielle ansvar for en ERI's gæld er principielt begrænset til deres respektive bidrag, men der er i vedtægterne mulighed for at træffe andre arrangementer. Gældende ret er EF-retten, lovgivningen i den stat, det vedtægtsmæssige hjemsted ligger i, eller, i visse sikkerhedsmæssige og tekniske forhold, lovgivningen i den stat, hvor driften foregår. Vedtægterne og gennemførelsesbestemmelserne dertil skal være i overensstemmelse med gældende ret. I forbindelse med momsdirektivet og direktiverne om punktafgifter og offentlige indkøb betragtes en ERI desuden som et internationalt organ eller organisation; derfor er den fritaget for betaling af moms og punktafgifter, og dens indkøbsprocedurer er ikke omfattet af direktivet om offentlige indkøb.

En ERI oprettes med EF-traktatens artikel 171 som retsgrundlag ved en afgørelse, som Kommissionen vedtager på grundlag af gennemførelsesbeføjelser, Rådet har tildelt den (EF-traktatens artikel 202). Kommissionens afgørelse vedtages efter ansøgning fra dem, der ønsker at grundlægge en ERI. Afgørelsen om oprettelse af en ERI vedtages efter rådgivningsproceduren. Den procedure skulle fremme oprettelse af strukturer, der er nødvendige for effektiv udførelse af europæisk forskning, herunder dem, der modtager støtte fra EF-programmerne for forskning, teknologisk udvikling og demonstration. Det giver også et forløb, der er hurtigere end, hvis Rådet skulle vedtage enkeltafgørelser; derved forenkles den komplekse proces for udvikling af internationale forskningsinfrastrukturer, og man undgår aktiviteter, der ikke er koordineret.

Kommissionen sørger for den overordnede styring af de nye retlige rammer og overvåger, at ERI'erne følger bestemmelserne i forordningen. Fem år efter vedtagelsen foretager Kommissionen ved hjælp af en ekspertgruppe en evaluering af ramme-lovgivningen og aflægger rapport herom til Europa-Parlamentet og Rådet.

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 171 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, da forslaget ikke hører ind under

Fællesskabets enekompetence.

Et EF-tiltag er kun berettiget, hvis også subsidiaritetsprincippet er overholdt. Det forudsætter to ting. For det første er det vigtigt at være sikker på, at målene for den foreslåede handling ikke i tilstrækkelig grad kan nås af medlemsstaterne inden for deres nationale forfatningssystemer (nødvendighedskontrol). Der er fremlagt tre forslag til, hvordan man kan løse det konstaterede problem, som er, at der ikke findes nogen retlige rammer for europæiske forskningsinfrastrukturer: 1) koordinering på europæisk plan med henblik på etablering af en bedste praksis; 2) oprettelse af fællesforetagender; 3) opstilling af en specifik retlig ramme på EU-plan. Fællesskabet er i den bedste position til at føre disse muligheder ud i livet, på grundlag af artikel 165 i første tilfælde, og på grundlag af artikel 171 i de to andre tilfælde.

For det andet må man overveje, om og hvordan målene bedre kan nås ved en handling fra Fællesskabets side (kontrol for europæisk merværdi). Den logiske begrundelse for en europæisk handling ligger i problemets tværnationale karakter (etablering af retlige rammer mellem flere medlemsstater). Der er mulighed for andre løsninger, f.eks. indgåelse af mellemstatslige aftaler, men de administrative og juridiske procedurer, der typisk skal følges i henhold til sådanne mellemstatslige ordninger, anses for at være for langvarige, vanskelige og tunge.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forordningsudkastet er meget kort og overlader det til deltagerne i sådanne europæiske forskningsinfrastrukturer, dvs. medlemsstater, tredjelande og mellemstatslige organisationer, at fastlægge den pågældende infrastrukturens interne organisation.

Gældende ret bliver hovedsagelig den nationale lovgivning i det land, hvor det vedtægtsmæssige hjemsted ligger eller driften finder sted.

Den mængde oplysninger, ERI'en og deltagerne skal forelægge for Kommissionen, er reduceret til så lidt, som Kommissionen har brug for til at kontrollere, at ramme-forordningens bestemmelser er overholdt.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

- **Reguleringsmiddel/reguleringsform**

Rammer, som skal være generelt anvendelige på et stort antal retlige enheder, ERI'erne, som oprettes med EF-traktatens artikel 171 som retsgrundlag, kræver en forordning.

4. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forordningsforslaget vil gøre det lettere for flere medlemsstater og associerede stater at oprette og drive europæiske forskningsanlæg. Det er en aktivitet, der ligger ud over gennemførelsen af den forskningsinfrastrukturaktion, der er omhandlet i retsgrundlaget for syvende forskningsrammeprogram, og denne katalyserende indsats vil kræve yderligere ressourcer på mellemlangt sigt.

5. YDERLIGERE OPLYSNINGER

- **Forenkling**

Forslaget indebærer en forenkling af de administrative procedurer for de offentlige myndigheder (på EU- og medlemsstatsplan).

Med en optimering af de EU-retlige rammer vil Rådet give mulighed for hurtigere og mere effektiv behandling af de forskellige dossierer om etablering af nye europæiske forskningsanlæg, idet der kun er ét retsgrundlag i stedet for flere nationale retsgrundlag.

Forslag til

RÅDETS FORORDNING (EF)

om EF-rammebestemmelser for en europæisk forskningsinfrastruktur (ERI)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 171, og artikel 172, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet³,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Fællesskabet kan efter traktatens artikel 171 oprette fællesforetagender eller enhver anden struktur, der er nødvendig for effektiv gennemførelse af EF-programmerne for forskning, teknologisk udvikling og demonstration.
- (2) Støtte til og udvikling af forskningsinfrastrukturer i Europa har været et permanent mål for Fællesskabet, hvilket senest afspejles i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1982/2006/EF af 18. december 2006 om Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)⁵ og især Rådets beslutning 2006/974/EF af 19. december 2006 om særprogrammet Kapacitet⁶.
- (3) Den traditionelle støtte til anvendelse og udvikling af europæiske forskningsinfrastrukturer er hovedsageligt blevet ydet i form af tilskud til allerede eksisterende forskningsinfrastrukturer i medlemsstaterne, men i de senere år er det efterhånden blevet klart, at der er behov for en yderligere indsats for at stimulere udviklingen af nye strukturer gennem fastsættelse af passende rammebestemmelser, så det i Fællesskabet bliver lettere at etablere og drive sådanne strukturer.

² EUT C [...] af [...], s. [...].

³ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁴ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁵ EUT L 412 af 30.12.2006, s. 1.

⁶ EUT L 54 af 22.2. 2007, s. 101.

- (4) Der er ved en lang række lejligheder givet udtryk for dette behov, såvel fra politisk hold gennem medlemsstaterne og EF-institutionerne, som gennem diverse aktører i det europæiske forskersamfund såsom virksomheder, forskningscentre og universiteter.
- (5) Den centrale rolle, som forskningsinfrastrukturer af verdensklasse spiller for at nå Fællesskabets FTU-mål som opstillet i del 3, afsnit XVIII, i traktaten, har således længe været anerkendt under Fællesskabets FTU-rammeprogrammer, mens reglerne for etablering, finansiering og drift af sådanne strukturer stadig er fragmenterede og regionaliserede. Eftersom de europæiske forskningsinfrastrukturer konkurrerer med forskningsinfrastrukturene hos Fællesskabets globale partnere, som allerede investerer kraftigt i moderne, stort anlagte forskningsinfrastrukturer og vil vedblive med at gøre det, og da sådanne infrastrukturer bliver stadigt mere komplekse og kostbare, således at de ofte ligger uden for en enkelt medlemsstats eller endog et helt kontinents rækkevidde, er det nu nødvendigt at udnytte og udvikle det fulde potentiale i traktatens artikel 171 ved at fastsætte rammebestemmelser, herunder de procedurer og betingelser for etablering og drift af europæiske forskningsinfrastrukturer på EF-plan, der er en forudsætning for, at Fællesskabets FTU-programmer kan gennemføres på en effektiv måde. De nye rammebestemmelser supplerer andre, mindre specifikke oprettelsesformer i henhold til national eller international ret eller EF-retten (såsom Den Europæiske Økonomiske Firmagrube (EØFG) eller Den Europæiske Gruppe for Territorialt Samarbejde (EGTS)).
- (6) Begrebet forskningsinfrastruktur omfatter faciliteter, ressourcer og tilknyttede tjenester, som forskersamfund anvender ved forskning på topplan inden for deres respektive områder. Denne definition omfatter: større videnskabeligt udstyr og apparatur, videnbaserede ressourcer såsom samlinger, arkiver eller strukturerede videnskabelige oplysninger, ikt-baserede infrastrukturer såsom Grid, computere, programmel og kommunikationsværktøjer samt alt andet specialudstyr, der er en forudsætning for forskning på højeste niveau. Sådanne forskningsinfrastrukturer kan være samlet på ét sted ("etsteds"-forskningsinfrastrukturer) eller være fordelte (et organiseret net af distribuerede ressourcer).
- (7) I modsætning til fælles teknologiinitiativer oprettet som fællesforetagender, som Fællesskabet deltager i og bidrager finansielt til, bør en europæisk forskningsinfrastruktur (i det følgende benævnt ERI) ikke betragtes som en EF-organ, jf. artikel 185 i finansforordningen⁷, men som en retlig enhed, som Fællesskabet ikke nødvendigvis er med i, og hvortil det ikke yder finansielle bidrag, jf. artikel 108, stk. 2, litra f), i finansforordningen.
- (8) På grund af det nære samarbejde mellem medlemsstaterne og Fællesskabet i forbindelse med programmering af deres respektive forskningsaktiviteter på en indbyrdes komplementær måde, jf. traktatens artikel 164 og 165, bør de interesserede medlemsstater selv eller sammen med andre kvalificerede enheder fastlægge deres behov for etablering af forskningsinfrastrukturer baseret på deres forskning og teknologiske udvikling og de krav, som Fællesskabet stiller. Af samme årsager bør

⁷ EUT L 248 af 16.9.2002, s. 1. Ændret ved forordning (EF, Euratom) nr. 1995/2006 (EUT L 390 af 30.12.2006, s. 1).

ERI være åben for deltagelse af interesserede medlemsstater og mulig deltagelse af kvalificerede tredjelande og specialiserede mellemstatslige organisationer.

- (9) En europæisk forskningsinfrastruktur (i det følgende benævnt "ERI"), som oprettes ved denne forordning, bør have til opgave at etablere og drive n forskningsinfrastrukturer. Dette bør ske på ikke-økonomisk basis for at undgå konkurrencefordrejning. For at fremme innovation og viden- og teknologioverførsel bør ERI på visse betingelser i begrænset omfang kunne udøve visse økonomiske aktiviteter. Etableringen af forskningsinfrastrukturer som ERI udelukker ikke, at også forskningsinfrastrukturer af paneuropæisk interesse med en anden oprettelsesform kan anerkendes som forskningsinfrastrukturer, der bidrager til gennemførelsen af den køreplan, som er udarbejdet af Det Europæiske Strategiske Forum for Forskningsinfrastruktur (ESFRI), og til fremme af europæisk forskning. Kommissionen skal sørge for at informere ESFRI-medlemmer og andre interesserede parter om sådanne alternative oprettelsesformer.
- (10) Forskningsinfrastrukturer bør bidrage til at fastholde det nuværende meget høje niveau i EF-forskningen og bevare EF's økonomiske konkurrenceevne på mellemlang til lang sigt, ved effektivt at støtte europæiske forskningsaktiviteter. Med henblik herpå bør det europæiske forskersamfund i bred forstand have let adgang til sådanne forskningsinfrastrukturer, som skal være så ambitiøse, at den europæiske videnskabelige kapacitet, der allerede ligger på et særdeles højt niveau, udbygges yderligere for på den måde at bidrage til udvikling af det europæiske forskningsrum.
- (11) For at gøre proceduren for etablering af ERI'er effektiv må enheder, der ønsker at etablere en ERI, sende en ansøgning til Kommissionen, som bistået af uvildige eksperter så skal vurdere, om den foreslåede forskningsinfrastruktur er i overensstemmelse med denne forordning.
- (12) Af hensyn til gennemsigtigheden bør afgørelser om etablering af ERI'er offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*. Af samme årsag bør sådanne afgørelser suppleres med et bilag i form af et uddrag af vedtægten med de vigtigste oplysninger.
- (13) For at en ERI kan udføre sine opgaver så effektivt som muligt, bør den have status som juridisk person og have videstgående rets- og handleevne fra den dato, hvor afgørelsen om dens etablering træder i kraft. For at det kan afgøres, hvilken lov der finder anvendelse, bør ERI'er have vedtægtsmæssigt hjemsted på en ERI-deltagers geografiske område, som enten kan være en medlemsstat eller et land, der er associeret et EF-rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration.
- (14) ERI'er skal have mindst tre medlemsstater som deltagere, og derudover kan kvalificerede tredjelande og specialiserede mellemstatslige organisationer deltage. Derfor bør ERI'er i overensstemmelse med statsstøttereglerne betragtes som internationale organer eller organisationer ved anvendelsen af Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem⁸, Rådets direktiv 92/12/EØF af 25. februar 1992 om den generelle ordning for

⁸ EUT L 347 af 11.12.2006, s. 1. Senest ændret ved Rådets momsdirektiv 2008/8/EF af 12. februar 2008 (EUT L 44 af 20.2.2008, s. 11).

punktafgiftspligtige varer, om oplægning og omsætning heraf samt om kontrol hermed⁹ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter¹⁰. For at støtte ERI-forskningsaktiviteterne mere effektivt bør medlemsstater og tredjelande, der deltager i ERI, træffe alle fornødne foranstaltninger til i videst muligt omfang at fritage sådanne ERI'er for andre skatter.

- (15) I tråd med denne retsakts fællesskabsdimension bør medlemsstaterne i fællesskab besidde flertallet af stemmerettigheder i ERI-deltagerforsamlinger.
- (16) Med henblik på gennemførelsen af disse rammebestemmelser bør der i vedtægten være fastsat nærmere bestemmelser, på basis af hvilke Kommissionen bør undersøge, om en ansøgning er i overensstemmelse med rammebestemmelserne i denne forordning.
- (17) Det er på den ene side nødvendigt at sikre, at ERI'er har den fornødne fleksibilitet til at kunne ændre deres vedtægt, og på den anden side, at de fællesskaber, der etablerer ERI'erne, bevarer kontrollen over visse væsentlige aspekter. Ved ændring af et punkt i det uddrag af vedtægten, der er knyttet som bilag til afgørelsen om oprettelse af en ERI, skal ændringen, inden den kan træde i kraft, godkendes ved en afgørelse, som Kommissionen vedtager efter samme procedure som afgørelsen om oprettelse af en ERI, fordi oplysningerne i uddraget betragtes som væsentlige. Alle andre ændringer bør meddeles Kommissionen, der har mulighed for at rejse indvendinger, hvis den betragter ændringerne som uforenelige med denne forordning. Hvis der ikke rejses indvendinger, bør der offentliggøres en bekendtgørelse om ændringen sammen med et kort resumé.
- (18) ERI'er bør oprette deres egne organer til effektiv forvaltning af aktiviteter. I vedtægten bør det fastlægges, hvordan sådanne organer retligt repræsenterer ERI'erne.
- (19) ERI'er bør på grund af deres finansielle ansvar udøve deres aktiviteter efter sunde budgetprincipper.
- (20) ERI'er kan få støtte fra finansielle instrumenter under samhørighedspolitikken, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 af 11. juli 2006 om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden og ophævelse af forordning (EF) nr. 1260/1999¹¹.
- (21) ERI'er bør for at kunne udføre deres opgaver så effektivt som muligt og som en logisk konsekvens af deres status som juridiske personer hæfte for deres gæld. For at deltagerne kan finde passende løsninger med hensyn til deres ansvar, bør der åbnes

⁹ EFT L 76 af 23.3.1992, s. 1. Senest ændret ved Rådets direktiv 2004/106/EF af 16. november 2004 (EUT L 359 af 4.12.2004, s. 30).

¹⁰ EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 213/2008 af 28. november 2007 (EUT L 74 af 15.3.2008, s. 1).

¹¹ EUT L 210 af 31.7.2006, s. 25.

mulighed for i vedtægten at fastsætte diverse ansvarsordninger, hvorved deltagernes ansvar udvides til mere end blot deres egne bidrag.

- (22) Eftersom ERI'er etableres under EF-retten, bør de være underlagt EF-retten og retten i det land, hvor det har vedtægtsmæssigt hjemsted. ERI'er kan dog have aktivitetssteder i andre lande. I så fald bør bestemmelserne i sådanne lande gælde med hensyn til offentlig sundhed og sikkerhed og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, miljøbeskyttelse, behandling af farlige stoffer og udstedelse af de fornødne tilladelser. Endvidere bør ERI'er være underlagt deres egen vedtægt fastsat i overensstemmelse med ovennævnte retskilder og gennemførelsesbestemmelser vedtaget i henhold til vedtægten.
- (23) For at sikre tilstrækkelig kontrol med, at bestemmelserne i denne forordning overholdes, bør ERI'er sende Kommissionen deres årsrapporter og alle oplysninger om omstændigheder, der kan bevirke, at der opstår alvorlig fare for, at en ERI'erne ikke kan udføre deres opgaver. Hvis Kommissionen via årsrapporter eller på anden måde får mistanke om, at ERI'er groft misligholder denne forordning eller anden gældende ret, skal den anmode de pågældende ERI'er og/eller deres deltagere om at forklare sig og/eller handle. I ekstreme tilfælde kan Kommissionen, hvis der ikke træffes afhjælpende foranstaltninger, ophæve afgørelsen om oprettelse af de pågældende ERI'er, hvilket indebærer, at de skal afvikles.
- (24) Medlemsstaterne kan ikke i tilstrækkelig grad nå målene for det planlagte initiativ, dvs. fastsættelse af rammebestemmelser for europæiske forskningsinfrastrukturer mellem medlemsstaterne, inden for deres nationale forfatningsmæssige rammer, og eftersom der er tale om et tværnationalt problem, kan målene lettere nås på EF-plan. Fællesskabet kan derfor vedtage foranstaltninger efter subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. samme artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (25) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne forordning bør vedtages efter Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen¹² -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1
Genstand og anvendelsesområde

1. Ved denne forordning fastsættes rammebestemmelser med betingelser og procedurer for etablering af en europæisk forskningsinfrastruktur (i det følgende benævnt "ERI") og virkningerne af en sådan etablering.
2. De gælder for forskningsinfrastrukturer af paneuropæisk interesse.

¹² EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

Artikel 2
Opgaver og aktiviteter

1. ERI'er har til opgave at etablere og drive forskningsinfrastrukturer.
2. ERI'er skal udføre deres opgaver på ikke-økonomisk basis. De kan dog i begrænset omfang udøve økonomiske aktiviteter, der er nært tilknyttet deres opgaver, forudsat at det ikke bringer løsningen af deres opgaver i fare.
3. ERI'er skal registrere alle udgifter og indtægter i forbindelse med deres økonomiske aktiviteter særskilt, og fakturere sådanne aktiviteter til markedsprisen eller, hvis markedsprisen ikke kan fastslås, til en pris, der dækker alle omkostninger plus en rimelig fortjeneste.

Artikel 3
Krav til infrastruktur

Forskningsinfrastrukturer, der etableres af ERI'er, skal opfylde følgende krav:

- a) de skal være nødvendige for udøvelsen af europæiske forskningsaktiviteter og især for effektiv gennemførelse af EF-programmer for forskning, teknologisk udvikling og demonstration
- b) de skal udgøre en merværdi i udviklingen af det europæiske forskningsrum og markant forbedre de relevante videnskabelige og teknologiske områder på internationalt plan
- c) det europæiske forskersamfund, som består af forskere fra medlemsstaterne og fra lande, der er associeret EF-programmer for forskning, teknologisk udvikling og demonstration, skal have faktisk adgang til dem
- d) de skal bidrage til formidling og optimering af resultaterne af aktiviteter inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Fællesskabet.

Artikel 4
Ansøgning om etablering af en ERI

1. Enheder, der ansøger om etablering af en ERI (i det følgende benævnt "ansøgere"), skal indgive en ansøgning til Kommissionen. Ansøgningen skal indgives skriftligt på et af Fællesskabets officielle sprog og indeholde følgende:
 - a) en anmodning om etablering af en ERI stilet til Kommissionen
 - b) et forslag til ERI'ens vedtægt, jf. artikel 9
 - c) en teknisk og videnskabelig beskrivelse af den forskningsinfrastruktur, der skal etableres og drives af ERI'en, herunder især kravene i artikel 3
 - d) et vedtægtsuddrag med de oplysninger, der er omhandlet i bilaget.

2. Kommissionen evaluerer ansøgningen. Ved evalueringen kan Kommissionen indhente udtalelser fra uvildige eksperter, især på de områder, som ERI'en agter at udøve aktiviteter på. Resultatet af en sådan evaluering meddeles ansøgerne, som om nødvendigt anmodes om at komplettere eller ændre deres ansøgning inden for en rimelig tidsfrist.

Artikel 5
Afgørelse om ansøgning

1. Under hensyntagen til resultatet af evalueringen omhandlet i artikel 4, stk. 2, og efter proceduren omhandlet i artikel 21:
 - a) vedtager Kommissionen en afgørelse om etablering af den pågældende ERI, efter at den på en for den tilfredsstillende måde har fastslået, at betingelserne i denne forordning er opfyldt, eller
 - a) afviser Kommissionen ansøgningen, hvis den konkluderer, at betingelserne i denne forordning ikke er opfyldt.
2. Afgørelsen om ansøgningen meddeles ansøgerne. Afgørelsen om etablering af den pågældende ERI offentliggøres også i *Den Europæiske Unions Tidende*, L-udgaven.
3. Uddraget af vedtægten, der indgår i en ansøgning om etablering af en ERI, knyttes som bilag til afgørelsen om etablering af den pågældende ERI.

Artikel 6
ERI'ers status

1. ERI'er anses for at være juridiske personer fra den dato, hvor afgørelsen om etablering af de pågældende ERI'er træder i kraft.
2. ERI'er skal i alle medlemsstater have den videstgående rets- og handleevne, der tildeles retlige enheder efter lovgivningen i de pågældende medlemsstater. De kan især erhverve, besidde og afstå løsøre, fast ejendom og intellektuel ejendomsret, indgå aftaler og være parter i retssager.
3. ERI'er er internationale organer, jf. artikel 151, stk. 1, litra b), i Rådets direktiv 2006/112/EF og internationale organisationer, jf. artikel 23, stk. 1, andet led, i direktiv 92/12/EØF og artikel 15, litra c), i direktiv 2004/18/EF.
4. Medlemsstaterne skal træffe alle fornødne foranstaltninger til under overholdelse af statsstøttere reglerne at indrømme ERI'er størst muligt fritagelse for skatter ud over dem, der er omfattet af direktiverne omhandlet i stk. 3.

Artikel 7
Hjemsted og navn

1. ERI'er skal have et vedtægtsmæssigt hjemsted på en ERI-deltagers territorium, som enten kan være en medlemsstat eller et land, der er associeret et EF-program for forskning, teknologisk udvikling og demonstration.

2. ERI'er skal have et navn, hvori "europæisk forskningsinfrastruktur" eller forkortelsen "ERI" indgår.

*Artikel 8
Deltagelse*

1. Følgende enheder kan deltage i ERI'er:
 - a) medlemsstater
 - a) tredjelande
 - b) mellemstatslige organisationer.
2. ERI'er skal altid have tre medlemsstater som deltagere. Yderligere medlemsstater kan når som helst opnå status som deltagere på rimelige betingelser, jf. vedtægten.
3. Medlemsstaterne skal tilsammen besidde flertallet af stemmerettigheder i deltagerforsamlingen, jf. artikel 12, stk. 1, litra a).
4. En medlemsstat eller et tredjeland kan repræsenteres af én eller flere offentlige enheder, herunder regioner, eller private enheder, der har fået overdraget offentlige serviceopgaver, for så vidt angår udøvelse af specifikke rettigheder og fritagelse for specifikke forpligtelser som deltager i den pågældende ERI.
5. Tredjelande og mellemstatslige organisationer, der ansøger om at deltage i en ERI, skal anerkende, at den pågældende ERI har retlig status efter artikel 6, stk. 1 og 2, og at den er underlagt regler som fastsat efter artikel 16.
6. Tredjelande, der anmoder om at deltage i en ERI, skal behandle en sådan ERI på samme måde som fastsat i artikel 6, stk. 3 og 4.

*Artikel 9
Vedtægt*

I vedtægten skal være fastsat mindst følgende:

- a) en liste over deltagerne og i givet fald enheder, der repræsenterer dem, og betingelser og procedurer for ændring af deltagelse og repræsentation, jf. artikel 8
- b) ERI's opgaver og aktiviteter
- c) vedtægtsmæssigt hjemsted, jf. artikel 7, stk. 1
- d) ERI'ens navn, jf. artikel 7, stk. 2
- e) deltagernes rettigheder og forpligtelser, herunder forpligtelsen til at yde bidrag til et balanceret budget

- f) ERI's organer med angivelse af deres kompetence, sammensætning og beslutningsprocedure, herunder beslutningsproceduren for ændring af vedtægten, jf. artikel 10, 11 og 12
- g) varighed og procedure for afvikling, jf. artikel 17
- h) grundlæggende principper for:
 - i) adgangspolitik for brugere
 - ii) datapolitik
 - iii) politik for videnskabelig evaluering
 - iv) politik for intellektuelle ejendomsrettigheder
 - v) formidlingspolitik
 - vi) beskæftigelsespolitik
 - vii) politik for offentlige indkøb under overholdelse af principperne om gennemsigtighed, ikke-diskrimination og konkurrence
 - viii) eventuel nedlæggelse
- i) fastlæggelse af arbejdsprog
- j) henvisninger til gennemførelsesbestemmelser for vedtægten.

Vedtægten skal være offentligt tilgængelig på ERI's websted og på ERI's vedtægtsmæssige hjemsted.

Artikel 10

Vedtægtsændringer, der kræver ændring af vedtægtsuddrag

1. ERI'er sender enhver vedtægtsændring, der kræver, at vedtægtsudraget ændres, til Kommissionen til godkendelse. En sådan ændring får først virkning fra det tidspunkt, hvor afgørelsen om godkendelse af ændringen træder i kraft. Kommissionen anvender artikel 4, stk. 2, og artikel 5 tilsvarende.

2. En anmodning om ændring skal indeholde følgende:
 - a) teksten til den foreslåede ændring, inkl. datoen for dens ikrafttræden
 - b) den ændrede konsoliderede udgave af vedtægten
 - c) det ændrede vedtægtsuddrag.

Artikel 11
Andre vedtægtsændringer

1. ERI'er sender alle andre vedtægtsændringer end den, der er omhandlet i artikel 10, til Kommissionen senest ti dage efter deres vedtagelse.
2. Kommissionen kan gøre indsigelse mod en sådan ændring indtil tres dage efter indsendelsen, idet den skal begrunde, hvorfor ændringer ikke opfylder betingelserne i denne forordning.
3. Hvis Kommissionen ikke gør indsigelse, offentliggør den en bekendtgørelse af ændringen med et kort resumé af ændringen i *Den Europæiske Unions Tidende*, C-udgaven.
4. Ændringen får først virkning, når indsigelsesfristen er udløbet eller ophævet af Kommissionen, eller når en indsigelse er frafaldet.
5. En anmodning om ændring skal indeholde følgende:
 - a) teksten til den vedtagne ændring, inkl. datoen for dens ikrafttræden
 - b) den ændrede konsoliderede udgave af vedtægten
 - c) et kort resumé af ændringen.

Artikel 12
ERI'ers struktur

Gennem vedtægten skal der mindst oprettes følgende organer med følgende kompetencer:

- a) en deltagerforsamling som det organ, der har fuld kompetence med hensyn til beslutningstagning, herunder vedtagelse af budgettet
- b) en direktør eller en bestyrelse, der udpeges af deltagerforsamlingen, og som er ERI'ens forvaltningsorgan og retlige repræsentant.

Det skal være fastsat i vedtægten, hvordan bestyrelsesmedlemmerne retligt repræsenterer ERI'en.

Artikel 13
Budgetprincipper, regnskab, revision og forsikring

1. Alle indtægter og udgifter, som en ERI har, skal tages i betragtning, når der udarbejdes overslag for hvert regnskabsår, ligesom de skal opføres på budgettet. Der skal være ligevægt mellem indtægter og udgifter på budgettet.
2. ERI-deltagerne skal sørge for, at bevillingerne anvendes efter princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning.
3. Budgettet opstilles og gennemføres og regnskaberne aflægges under overholdelse af princippet om klarhed og åbenhed.
4. ERI'ers årsregnskab ledsages af en beretning om den budgetmæssige og finansielle forvaltning af regnskabsåret.
5. ERI'er er underlagt gældende lovkrav om opstilling, fremlæggelse, revision og offentliggørelse af regnskaber.
6. ERI'er skal tegne de fornødne forsikringer til dækning af alle risici i forbindelse med deres drift.

Artikel 14
EF-finansiering

EF-støtte til ERI'er kan udelukkende ydes efter afsnit VI i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget. Det skal også være muligt at yde støtte under samhørighedspolitikken, jf. de relevante EF-bestemmelser.

Artikel 15
Ansvar

1. ERI'er hæfter for deres gæld.
2. ERI-deltageres finansielle ansvar for ERI'ers gæld er begrænset til deltagerens respektive bidrag til ERI. Deltagerne kan i vedtægten fastsætte, at de hæfter for et forudfastsat beløb ud over deres respektive bidrag, eller at de har ubegrænset ansvar.
3. Fællesskabet hæfter ikke for en eventuel ERI-gæld.

Artikel 16
Lovvalg og kompetence

1. ERI'er er underlagt følgende:
 - a) EF-retten, især denne forordning og afgørelserne omhandlet i artikel 5, stk. 1, litra a), og artikel 10, stk. 1.

- b) Lovgivningen i den stat, hvor den pågældende ERI har sit vedtægtsmæssige hjemsted for så vidt angår spørgsmål, der ikke eller kun delvis er reguleret af de retsakter, der er omhandlet i litra a).
 - c) Den pågældende ERI's vedtægt vedtaget i overensstemmelse med de retskilder, der er omhandlet i litra a) og b).
 - d) Den pågældende ERI's gennemførelsesbestemmelser i henhold til vedtægten.
 - e) Uanset litra b) er ERI'er underlagt lovgivningen i de lande, hvor de driver virksomhed for så vidt angår:
 - i) offentlig sundhed og sikkerhed og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen
 - ii) miljøbeskyttelse
 - iii) behandling af farlige stoffer
 - iv) udstedelse af de fornødne tilladelser.
2. De Europæiske Fællesskabers Domstol er den kompetente instans for retstvister mellem deltagerne indbyrdes og mellem deltagerne og den pågældende ERI og for retstvister, som Fællesskabet er part i.
3. Ved tvister mellem ERI'er og tredjeparter gælder EF's jurisdiktionsbestemmelser. I tilfælde, der ikke er omfattet af sådanne EF-bestemmelser, er det lovgivningen i den stat, hvor ERI'en har sit vedtægtsmæssige hjemsted, der afgør, hvilken instans bilæggelse af sådanne tvister henhører under.

Artikel 17 *Afvikling og insolvens*

1. Proceduren for afvikling af ERI'er på grundlag af en beslutning truffet af deltagerforsamlingen fastlægges i vedtægten.
2. Når deltagerforsamlingen har truffet beslutning om at afvikle en ERI, underretter ERI'en hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest ti dage efter en sådan beslutning Kommissionen derom. Kommissionen offentliggør en bekendtgørelse derom i *Den Europæiske Unions Tidende*, C-udgaven.
3. Når afviklingen er afsluttet, underretter ERI'en hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest ti dage efter afslutningen Kommissionen derom. Kommissionen offentliggør en bekendtgørelse derom i *Den Europæiske Unions Tidende*, C-udgaven. Den pågældende ERI ophører med at bestå fra den dag, hvor bekendtgørelsen offentliggøres.
4. Hvis en ERI ikke er i stand til at indfri sin gæld, underretter den straks Kommissionen derom. Kommissionen offentliggør en bekendtgørelse derom i *Den Europæiske Unions Tidende*, C-udgaven.

Artikel 18
Rapportering og kontrol

1. ERI'er skal udarbejde en årlig aktivitetsrapport og sende den til Kommissionen senest seks måneder efter det pågældende regnskabsårs udgang. Rapporten skal offentliggøres.
2. ERI'er og de relevante medlemsstater skal underrette Kommissionen om eventuelle omstændigheder, der kan bevirke, at der opstår alvorlig fare for, at en ERI ikke kan udføre sine opgaver.
3. Hvis Kommissionen får mistanke om, at en ERI groft misligholder denne forordning, afgørelserne truffet på basis deraf eller anden gældende lov, skal den anmode den pågældende ERI og/eller dens deltagere om at forklare sig.
4. Hvis Kommissionen, efter at have givet ERI'en og/eller dens deltagere en rimelig frist til at fremsætte bemærkninger, konkluderer, at ERI'en groft misligholder denne forordning, afgørelserne truffet på basis deraf eller anden gældende lov, kan den foreslå ERI'en og dens deltagere afhjælpende foranstaltninger.
5. Hvis der ikke træffes afhjælpende foranstaltninger, kan Kommissionen ophæve afgørelsen om oprettelse af de pågældende ERI. En sådan beslutning skal meddeles den pågældende ERI og offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, L-udgaven. Dette indebærer, at den pågældende ERI skal afvikles.

Artikel 19
Fornødne bestemmelser

Medlemsstaterne træffer de fornødne bestemmelser til at sikre, at forordningen anvendes effektivt.

Artikel 20
Rapportering og revision

Fem år efter denne forordnings ikrafttræden forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om forordningens anvendelse og eventuelle forslag til ændringer.

Artikel 21
Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et rådgivende udvalg.
2. Når der henvises til denne artikel, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF.

Artikel 22
Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand

BILAG

VEDTÆGTSUDDRAG

- 1) ERI's navn (artikel 7, stk. 2, og artikel 9, stk. 1, litra d)): [ERI's navn i henhold til vedtægten, hvori "europæisk forskningsinfrastruktur" eller forkortelsen "ERI" skal indgå]
- 2) Opgaver (artikel 2, stk. 1, og artikel 9, stk. 1, litra b)): [opgaver i henhold til vedtægten, dvs. etablering og drift af en forskningsinfrastruktur]
- 3) Vedtægtsmæssigt hjemsted (artikel 7, stk. 1, og artikel 9, stk. 1, litra c)): [henvisning helst til den mindste administrative eller selvstyrende territoriale enhed såsom kommune]
- 4) Varighed (artikel 9, stk. 1, litra g)): [fx "ubestemt" eller en slutdato eller antal år fra etableringen]
- 5) Grundprincipper i brugeradgangspolitik (artikel 9, stk. 1, litra h), nr. i)): [i henhold til vedtægten]
- 6) Grundprincipper i politikken for videnskabelig evaluering (artikel 9, stk. 1, litra h), nr. iii)): [i henhold til vedtægten]
- 7) Grundprincipper i formidlingspolitikken (artikel 9, stk. 1, litra h), nr. v)): [i henhold til vedtægten]
- 8) Grundprincipper i beskæftigelsespolitikken (artikel 9, stk. 1, litra h), nr. vi)): [i henhold til vedtægten]
- 9) Grundprincipper i politikken for offentlige indkøb under overholdelse af principperne om gennemsigtighed, ikke-diskrimination og konkurrence (artikel 9, stk. 1, litra h), nr. vii)): [i henhold til vedtægten]
- 10) Ansvarsordning (artikel 15, stk. 2): [i henhold til vedtægten og/eller artikel 15, stk. 2, første punktum]

FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAGET

1. FORSLAGETS BETEGNELSE:

Rådets forordning om EF-rammebestemmelser for en europæisk forskningsinfrastruktur (ERI)

2. ABM/ABB-RAMME

Politikområder og dermed forbundne aktiviteter:

Forskning - Forskningsinfrastrukturer

3. BUDGETPOSTER

3.1. Budgetposternes nummer og tekst (aktionsposter og dermed forbundne poster vedrørende teknisk og administrativ bistand (tidl. B..A-poster)):

- 08.01.05.01: Udgifter til forskningspersonale (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)
- 08.01.05.02: Eksternt forskningspersonale (udstationerede nationale eksperter, kontraktansatte m.fl.)

3.2. Foranstaltningens og de finansielle virkninger varighed:

En langsigtet foranstaltning, fordi de foreslåede bestemmelser skal lette fælles etablering og drift af forskningsfaciliteter mellem en række medlemsstater og associerede lande, og fordi denne forordning gennem bemyndigelse af Kommissionen baner vej for en enklere proces, end hvis Rådet skulle træffe individuelle afgørelser.

På kort sigt er der ikke behov for andre ressourcer ud over dem, der for øjeblikket anvendes til at følge den indledende fase af de nye forskningsinfrastrukturprojekter (FP7-ressourcer). På mellemlang til lang sigt bliver der dog behov for yderligere menneskelige ressourcer for følge den politiske udvikling i forordningen, som for eksempel kan medføre, at forordningen skal revideres efter 5 år.

3.3. Budgetoplysninger:

Budgetpost	Udgifternes art		Nye	EFTA-bidrag	Bidrag fra ansøgerlande	Udgifts-område i de finansielle overslag
08.01 05 01	IOU	IOB	NEJ	JA	JA	Nr. 1A
08.01 05 02	IOU	IOB	NEJ	JA	JA	Nr. 1A
08.01.05.03	IOU	IOB	NEJ	JA	JA	Nr. 1A

4. OVERSIGT OVER RESSOURCER

4.1. Finansielle ressourcer

4.1.1. Sammenfatning af forpligtelsesbevillinger (FB) og betalingsbevillinger (BB)

i mio. EUR (tre decimaler)

Udgiftstype	Punkt		2009	2010	2011	2012	2013	2014 og ff.
-------------	-------	--	------	------	------	------	------	-------------

Administrative udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet

Personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IOB)	8.2.5.	a	0,423	0,657	0,711	0,828	0,828	1,062
Administrative udgifter (IOB)	8.2.6.	b	0,080	0,250	0,280	0,250	0,250	0,250

Samlede anslåede finansielle omkostninger ved foranstaltningen

FB I ALT, inkl. udgifter til personaleressourcer		a+b	0,503	0,907	0,991	1,078	1,078	1,312
BB I ALT, inkl. udgifter til personaleressourcer		a+b	0,503	0,907	0,991	1,078	1,078	1,312

4.1.2. Forenelighed med den finansielle programmering (udgiftsområde 1)

- Forslaget er foreneligt med den gældende finansielle programmering
- Forslaget kræver omprogrammering af det relevante udgiftsområde i de finansielle overslag
- Forslaget kan kræve anvendelse af bestemmelserne i den interinstitutionelle aftale (dvs. fleksibilitetsinstrumentet eller revision af de finansielle overslag).

4.1.3. Finansielle virkninger på indtægtssiden

- Forslaget har ingen indflydelse på indtægterne
- Forslaget har finansielle virkninger - virkningerne for indtægterne er som følger:

4.2. Personaleressourcer (fuldtidsækvivalenter) – se nærmere under punkt 8.2.1.

Ikke relevant

5. SÆRLIGE FORHOLD OG MÅL

5.1. Behov, der skal dækkes på kort eller lang sigt

I takt med, at forskningens grænser udvikler og udvider sig og den teknologiske udvikling skrider fremad, bliver forskningsinfrastrukturen stadig mere kompleks og bekostelig, ofte i en sådan grad, at den er uden for en enkelt forskningsgruppes, regions, nations eller endda et kontinents rækkevidde. Der er dog en væsentlig hindring for etablering af nye europæiske forskningsinfrastrukturer, at der ikke er findes passende rammebestemmelser, der giver mulighed for at oprette relevante partnerskaber med partnere fra diverse lande. Der bør derfor fastsættes EF-rammebestemmelser for etablering og drift af forskningsinfrastrukturer af paneuropæisk interesse.

5.2. Merværdien af Fællesskabets engagement og forslaget sammenhæng med andre finansielle instrumenter og eventuel synergi

Formålet med de foreslåede bestemmelser er at gøre det lettere i fællesskab at oprette og drive forskningsfaciliteter mellem diverse medlemsstater og associerede lande og at bidrage til at videreudvikle den europæiske politik for forskningsinfrastrukturer. Den foreslåede rammeforordning supplerer nationale og mellemstatslige ordninger og vil skabe et fælles retsgrundlag baseret på EF-traktatens artikel 171. Den fastsætter hovedtrækkene ved europæiske forskningsinfrastrukturer (ERI) og klare procedurer for, hvordan den lovgivende myndighed tildeler denne status. Gennem bemyndigelse af Kommissionen baner denne forordning også vej for en enklere proces, end hvis Rådet skulle træffe individuelle afgørelser, og derved undgår man ukoordinerede aktiviteter.

5.3. Forslagets mål, forventede resultater og relevante indikatorer i forbindelse med ABM-rammen

Det generelle formål med dette forslag er at bistå Europa med at tage de forskellige udfordringer op, som det står overfor, gennem rettidig udvikling af effektive europæiske forskningsinfrastrukturer (ERI), som så:

- bidrager til at styrke udviklingen af et effektivt europæisk forskningsområde ved i højere grad at integrere nationale bestræbelser, undgå underkritiske faciliteter og gøre Europa til verdens førende aktør, når det gælder højt avancerede forskningsydelse
- bistår Europa med at samle sine ressourcer i en pulje med henblik på den næste generation af store faciliteter, hvilket er absolut nødvendigt, hvis EU forsat skal være helt fremme i frontlinjeforskningen i de næste årtier, så forskerne får de forskningsfaciliteter, de har brug for, og så Europa gøres mere attraktiv og dets potentiale øges
- medvirke til bedre at finde en løsning på de sociale og miljømæssige udfordringer såsom klimaændringer, energiproduktion, vandforsyning, miljøkvalitet og livskvalitet ved at sådanne nye europæiske forskningsinfrastrukturer tilbyder forskningstjenester af meget høj kvalitet, herunder e-infrastrukturer

- bidrage til at sikre den økonomiske konkurrenceevne på lang sigt ved at sætte mere skub i de videnskabelige fremskridt i Europa, som fremmes af sådanne nye europæiske faciliteter og videnbaseret vækst.

Det forventes, at denne forordning vil bidrage til at skabe gunstigere vilkår for udvikling af basisforskning i Europa. Ved at udvikle gunstigere retlige vilkår på EF-plan kommer denne indsats virkelig til at fremme rettidig gennemførelse af nye europæiske forskningsinfrastrukturer (som udpeget af ESFRI). Endvidere vil det bidrage til yderligere at udvikle den europæiske politik for forskningsinfrastrukturer. Af relevante indikatorer i den forbindelse kan nævnes:

- antallet af nye europæiske forskningsinfrastrukturer (som udpeget af ESFRI)
- hastigheden, hvormed de etableres
- de ressourcer, der er behov for til processen
- styrkelse og større anerkendelse af den europæiske politik for forskningsinfrastrukturer.

5.4. Gennemførelsesmetode

- Central forvaltning (direkte af Kommissionen eller indirekte ved delegation til forvaltningsorganer, organer oprettet af Fællesskabet eller nationale offentlige organer eller public service-organer)
- Fælles eller decentral forvaltning
 - med medlemsstaterne
 - med tredjelande
- Fælles forvaltning med internationale organisationer (angiv nærmere)

Bemærkninger: Deltagelse i ERI'er begrænses til medlemsstater, tredjelande og mellemstatslige organisationer med mulighed for deltagerlandene for at bemyndige offentlige eller private enheder, der har fået overdraget offentlige serviceopgaver, at udøve/opfylde deres rettigheder og forpligtelser på deltagerlandenes vegne. Kommissionen sørger for den overordnede koordination af dette initiativ. Kommissionen vil i forvaltningen af de nye rammebestemmelser blive bistået af et udvalg.

6. OVERVÅGNING OG EVALUERING

6.1. Overvågningssystem

Der vil blive oprettet et overvågnings- og evalueringssystem for at overvåge de europæiske forskningsinfrastrukturer, der etableres, og for at vurdere, i hvilket omfang de nye rammebestemmelser har opfyldt deres mål.

Kommissionen sørger for den overordnede koordination af dette initiativ, men den bistås af et rådgivende udvalg i forvaltningen af de nye rammebestemmelser.

Når ERI'er er officielt godkendt, vil hver ERI endvidere blive anmodet om at udarbejde årsrapporter og forelægge dem for Kommissionen og de finansierende medlemsstater. Disse rapporter skal indeholde en oversigt over aktiviteterne i det

pågældende år og et detaljeret budget og bør sætte Kommissionen og medlemsstaterne i stand til at kontrollere, om infrastrukturen stadig opfylder de betingelser, der er en forudsætning for den europæiske status.

6.2. Evaluering

6.2.1. Forudgående evaluering

Der er udarbejdet en rapport med en forudgående evaluering

6.2.2. Regler for fremtidige evalueringer og deres hyppighed

Fem år efter vedtagelse af rammebestemmelserne vil et panel af eksperter foretage en evaluering, og dette panel rapporterer til medlemsstaterne og Kommissionen med henblik på vurdering af følgende:

- rammebestemmelsernes udnyttelse (dvs. antal nye eller opgraderede europæiske infrastrukturer, der anvender netværket)
- i hvilket omfang rammebestemmelserne gav de forventede fordele, især med hensyn til brugervenlighed, og hvor meget de har bidraget til at fremskynde etableringen af europæiske forskningsinfrastrukturer
- behovet for at revidere eller justere rammebestemmelserne.

7. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Når ERI'er er officielt godkendt, vil hver ERI blive anmodet om at udarbejde årsrapporter og forelægge dem for Kommissionen og de finansierende medlemsstater. Disse rapporter skal indeholde en oversigt over aktiviteterne i det pågældende år og et detaljeret budget og bør sætte Kommissionen og medlemsstaterne i stand til at kontrollere, om infrastrukturen opfylder de betingelser, der er en forudsætning for den europæiske status. Endvidere vil hver ERI, når den yder forskningstjenester, automatisk blive overvåget gennem løbende forskningsaktiviteter, der støttes af nationale, europæiske og internationale programmer.

8. RESSOURCER

8.1. Finansielle omkostninger i forbindelse med forslaget mål

Der er intet driftsbudget knyttet til denne forordning.

8.2. Administrative udgifter

8.2.1. Personaleressourcer - antal og type

Ikke relevant

8.2.2. Opgavebeskrivelse

Den politiske opfølgning af denne forordning kræver nogle få ansatte i AD-stillinger til at løse politiske opgaver, der fra 2010 omfatter opfølgning af forordningens anvendelse og en eventuel revision efter 5 år.

8.2.3. *Kilder til personaleressourcer (vedtægtsomfattede)*

- Stillinger, der for øjeblikket er afsat, og som skal erstattes eller forlænges
- Stillinger, der er forhåndsallokeret i forbindelse med APS/FBF-proceduren for år n
- Stillinger, hvorm der skal ansøges i forbindelse med den næste APS/FBF-procedure
- Stillinger, som skal omfordeles under anvendelse af eksisterende ressourcer inden for den pågældende tjeneste (intern omfordeling)
- Stillinger, der er nødvendige i år n, men ikke forudset i APS/FBF-proceduren for det pågældende år

8.2.4. *Andre administrative udgifter, der er medtaget i referencebeløbet (XX 01 04/05 – udgifter til administrativ forvaltning)*

Ikke relevant

8.2.5. *Udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet*

i mio. EUR (tre decimaler)

Arten af personaleressourcer	2009	2010	2011	2012	2013	2014 og ff.
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte (08 01 05 01) - eksisterende	0,234	0,468	0,585	0,702	0,702	0,936
Personale finansieret over artikel 08 01 05 02 (udstationerede nationale eksperter, kontraktansatte osv.) - eksisterende	0,189	0,189	0,126	0,126	0,126	0,126
Samlede udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IKKE medtaget i referencebeløbet)	0,423	0,657	0,711	0,828	0,828	1,062

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 og ff.
08 01 02 11 01 + 08 01 05 03 – Tjenesterejser	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
08 01 02 11 02 + 08 01 05 03 – Møder og konferencer	0,02	0,1	0,1	0,06	0,06	0,06
08 01 02 11 03 + 08 01 05 03 – Udvalg	0	0,06	0,09	0,09	0,09	0,09
08 01 02 11 04 + 08 01 05 03 – Undersøgelser og høringer	0,03	0,03	0,03	0,05	0,06	0,06
08 01 02 11 05 + 08 01 05 03 - Informationssystemer	0	0,03	0,03	0,02	0,01	0,01
Administrative udgifter i alt, undtagen udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IKKE medtaget i referencebeløbet)	0,08	0,25	0,28	0,25	0,25	0,25

Beregning– Tjenestemænd og midlertidigt ansatte samt personale finansieret under artikel 08 01 02

Udgifterne til en tjenestemand beregnes på basis af 117 000 EUR pr. år.

Udgifterne til andet personale (kontraktansatte og udstationerede nationale eksperter) beregnes på basis af 63 000 EUR pr. år.

Opgavebeskrivelse

De første måneder efter forordningens udstedelse vil gå med udvikling af procedurer og retningslinjer for ansøgning om etablering af ERI'er.

Senere, dvs. fra midten af 2009, vil det almindelige arbejde gradvis blive koncentreret om:

- opfølgning af potentielle ansøgninger fra de stiftende deltagere (medlemsstater)
- behandling af dossierer (udvælgelseskriterier, videnskabelig evaluering og analyse af administrative, retlige og finansielle data)
- tværtjenstlige høringer og udvalgmøder
- forberedelse af eventuelle EF-afgørelser
- registrering og årlig opfølgning af ERI'er.

På kort sig kan personalebehovet dækkes af de nuværende ressourcer. Fra 2010 er der dog brug for nogle få tjenestemænd (omplacering) til at styrke det politiske arbejde, som Rådet delegerer til Kommissionen (dvs. udvalgmøder, opfølgning af dossierer, som Kommissionen skal træffe afgørelse om, og opfølgning og eventuel revision af forordningen efter 5 år):

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 og ff.
AD*/AST (ref. 8.2.5.)	2	4	5	6	6	8
Udstationerede nationale eksperter/kontraktansatte * (ref. 8.2.5.)	3	3	2	2	2	2
I ALT	5	7	7	8	8	10

* Heraf 1 A/AD og end national ekspert (jurist).